

زن‌کشی؛ جنایتی علیه انسانیت و نتیجه تبعیض نهادینه‌شده علیه زنان در رژیم اسلامی

پدیده شوم زن‌کشی، قتل‌های ناموسی و خشونت علیه زنان در ایران، یکی از دردناک‌ترین جلوه‌های تبعیض و بی‌عدالتی علیه نیمی از جامعه است؛ پدیده‌ای که در سایه قوانین تبعیض‌آمیز جمهوری اسلامی و استمرار فرهنگ مردسالارانه و سنت‌های واپس‌گرا، در بخش‌هایی از جامعه به تراژدی‌ای تکرارشونده تبدیل شده است.

از نخستین روزهای استقرار جمهوری اسلامی، زنان ایران با مجموعه‌ای از قوانین و سیاست‌های تبعیض‌آمیز روبه‌رو شدند که آزادی، استقلال، کرامت انسانی و حقوق برابر آنان را محدود کرده است. در چنین ساختاری، خشونت علیه زن تنها یک مسئله خانوادگی یا فردی نیست؛ بلکه مسئله‌ای اجتماعی، حقوقی و سیاسی است که نیازمند مقابله‌ای جدی و ساختاری است.

اعدام ریحانه جباری یکی از نمونه‌های تکان‌دهنده این بی‌عدالتی است. ریحانه جباری، زن جوانی که در جریان درگیری با مردی که به گفته او قصد تعرض جنسی به وی داشت، از خود دفاع کرده بود، در سال ۱۳۹۳ اعدام شد. پرونده او سال‌هاست به نمادی از نگرانی‌های گسترده درباره حقوق زنان، حق دفاع از خود و کاستی‌های نظام قضایی جمهوری اسلامی تبدیل شده است.

ما بر این باوریم که بخشی از ریشه‌های این وضعیت را باید در فرهنگ مردسالار، سنت‌های زن‌ستیز و قوانین تبعیض‌آمیزی جست‌وجو کرد که زن را از حقوق برابر با مرد برخوردار نمی‌دانند. برخی قرائت‌های بنیادگرایانه از متون دینی نیز در طول تاریخ برای توجیه سلطه مرد بر زن مورد استفاده قرار گرفته‌اند. ما با هرگونه استفاده از دین برای توجیه تبعیض، خشونت و سلب حقوق انسانی زنان مخالفیم.

تراژدی زنان تنها به ایران محدود نیست. در کشور همسایه ما افغانستان نیز پس از بازگشت طالبان به قدرت، زنان و دختران با محدودیت‌های گسترده و سیستماتیک در زمینه آموزش، اشتغال، آزادی‌های اجتماعی و مشارکت در جامعه روبه‌رو شده‌اند. تجربه افغانستان نشان می‌دهد که هرگاه بنیادگرایی، استبداد و تبعیض بر جامعه حاکم شود، زنان و دختران از نخستین قربانیان آن خواهند بود.

با این همه، زنان ایران هرگز تسلیم نشده‌اند. مبارزه آنان برای آزادی، برابری و کرامت انسانی، مبارزه‌ای تاریخی و پرهزینه است که نسل‌های مختلف زنان ایرانی آن را ادامه داده‌اند. جنبش «زن، زندگی، آزادی» نقطه عطفی تاریخی در این مبارزه بود و نشان داد که زنان و دختران ایران خواهان جامعه‌ای هستند که در آن جنسیت، مذهب، قومیت و عقیده، مبنای محرومیت از حقوق انسانی نباشد.

ما در حزب دموکرات مسیحی ایران، ضمن محکوم کردن قاطعانه زن‌کشی، قتل‌های ناموسی، خشونت خانگی، ازدواج اجباری، خشونت جنسی و هرگونه تبعیض علیه زنان، بر اصول زیر تأکید می‌کنیم:

- حق زندگی، آزادی، امنیت و کرامت انسانی برای هر زن و دختر ایرانی؛
- برابری کامل زنان و مردان در برابر قانون؛
- لغو قوانین و مقررات تبعیض‌آمیز علیه زنان؛
- جرم‌انگاری مؤثر و برخورد قانونی با زن‌کشی، قتل‌های ناموسی و خشونت خانگی؛
- حمایت قانونی و اجتماعی از قربانیان خشونت؛
- تضمین استقلال اقتصادی، اجتماعی و سیاسی زنان؛
- جدایی دین از حکومت و تضمین آزادی دین و عقیده برای همه؛
- پایان دادن به فرهنگ مردسالاری، خشونت و مالکیت بر زن؛
- حمایت از مبارزات آزادی‌خواهانه و برابری‌طلبانه زنان و دختران ایران.

ما باور داریم که آزادی و دموکراسی بدون برابری زن و مرد ممکن نیست و جامعه‌ای که در آن امنیت و کرامت زنان تضمین نشده باشد، نمی‌تواند مدعی عدالت و آزادی باشد.

کمیسیون زنان حزب دموکرات مسیحی ایران
در حمایت از مبارزه تاریخی زنان ایران برای آزادی، برابری و کرامت انسانی

۱۷ اوت ۲۰۲۶_ ۲۷ مرداد ۱۴۰۵